

che, igual que aquell, postulen inequívocament -LLE (< -LLE) com a base (separant-lo de *sollar*, pron. *sojà*, encara que aquest vingués, com alguns suposen, d'un derivat *SUCULUS* de *SUS*). Observem, en fi, que *SUBTULUS*, en encreuar-se, sonava *SÓTTOLO* amb -TT- doble,⁵ de manera que la base que es degué produir, degué ser més exactament *SOTTLE*, amb una dura TT doble: no fóra estrany llavors que de la difícil i dura combinació s'ortissin, molts, del pas, articulant *TSOTLE* (> *çolle*), ço que donaria compte de la ç- constant de l'aragonès¹⁰ i quasi-constant del català antic.

DERIV.: *Sollera* mall. (Campos, *AlcM*). *Solliquera* 'galliner' és el mateix que *polliguera* id. (*POLL*), tots dos recollits a la V. d'Àneu, *AlcM*, variant d'aquest per contaminació de *soll*. *Ensollat* és dubtós que sigui¹⁵ 'tancat a la cort', hapax en JRoig: «par que t'hi banyes / en aigua-ròs: / roses e flors, / clavells, gesmir / hi creu collir, / quant *ensollat*, / porc engrassat, / jaus en lo fang» (*Spill*, 12345), car a desgrat del comentari de Chabàs, es pot descompondre «quan, en *sollat*, /²⁰ porc ---», o sigui repetició del 'jaus en lo fang', 'en lloc *sollat*', com sigui que no es veu gaire la justificació de la idea de 'recloure'.

¹ El *Dag.* porta «això està fet un *assoll* (Val.)». Però *CRos* ho porta així: «quando una persona (o más) ha estado comiendo en un sitio, u el escamochu o pringue, o lo que no quiere, o no es de comer, lo echa al suelo, se dize: —Fulano ha comido en este sitio, y ha hecho una porquera; lo mesmo dizen, quando por mucho escupir o gargajear, se dexa³⁰ el suelo sucio: *soll* en valenciano y porquera en castellano», 1764, p. 214; on hi ha suma dels dos homònims; d'ell ho reproduïx Sanelo (I, 128r1), però la cita d'Escalante que hi aporta Gulsoy (p. 352), sobre un home que s'espera, «--- hi aniré, / qu'està³⁵ fent un *soll* de corfes» (impacient, s'atipa de cacauets), mostra que és mascuclí i hi predomina el postverbal de *sollar*, del qual ja tenim moltes cites en *Llull* i en les *VidesR*. Restem, doncs, en dubte sobre si *JMarc* es referia a l'un o a l'altre en incloure *soll* i el plural *solls* entre els rims en *ó* tancada (juat amb *genoyll* etc., lín. 1220, 1247). Com que el mot no va ser registrat ni per *Belv.* ni *Lab.*, en rigor la dada més antiga és la del men. *FebrCard.*, «*soll* de porcs: pocilga, zahurda ---» i dels diccs.⁴⁵ mall. *DFgra.* i *Amen.*, d'on amb la *a* aglutinada «*asoll*: caseta dels porcs» Tarongí. — ² «*Les Assoys*, casa enrunada, en un bell reclot emboscacat a 1h.30 de la Pobra de Lillet, camí de St. Jaume de Frontanyà, és a l'amagada vall de les *Assoys*» que «baixa al fons d'ombrívols clotarralls enclosos --- al cim per l'alt tossal de Fagibranca», *CATorras, Pir. Cat.* v, 143. — ³ Poc rastre n'ha quedat en la nostra toponímia si es limita al llogaret de *Suils* de les Paüls, Alta Ribagorça. No és improbable que del plural *suŭllia*, per un canvi de forma sufixal (cf. *conill/co-nejo*, *cordill/cordel*, *Fontanilles/Fontanelles*, *Canalilles/Canalejas* etc.) hagi sortit el del poble de *Sovelles* (pron. *subéjæs*) entre Ripoll i Matamala. — ⁴ Les dades basques de *Llande* (I, 66), *Rohlfs*, Fa-

bre (s. v. *itch-*, *etch-*), *Krüger* (*Hochpyr.* A I, 65) i *Bähr*, *ZRPh.* I, 756, coincideixen essencialment amb el que dic, sense aportar-hi res de significatiu. — ⁵ Per estalviar recerques futures no callaré que hi ha *šáb(a)* traduït «stabulum» hapax del nostre *RMa.*, i amb plural *šabül*; fonèticament no fóra acceptable, i no ens escarrassem fantasiar la possibilitat d'alguna variant semítica d'això, car es tracta d'una arabització ocasional o local d'un llatíisme *'ištābal* (*STABULUM*), del qual s'extrauria analògicament (prenent la -t- per un infix morfològic). Res més de semblant, ni vagament, en *PAlc.* (s. v. *pocilga*, *çaburda*, *establo*), *Marcel* (*porcherie*, *étāble*, *écurie*, *bouge*, *toit à porc*), *Boqtor*, *Tedjini*; *Dozy*, *Suppl.* s. v. *šbl* etc.; no hi ha articles *suile*, *porcile* ni *hara* en *RMa.* — ⁶ *Hubschmid* (*Pyr.-W. vorroman. Urspr.*, 20), mira de sortir del pas amb l'habitual i rebregat expedient per als casos de vacil·lació: no seria ni el cèltic *SUTEGIS* (ja en parlarem) ni el basc *txola* bastant repudiat pel seu padri *Rohlfs*, sinó —com per quedar bé entre les dues idees que el sol·liciten—, transacció: encreuament entre els dos: coit d'un ancià multiseular amb un infant espurí. Idea majorment insostenible després que les persistents i crítiques anàlisis de *Castro*, *meves* etc., han conduït a la convenció que en el fons d'aquest mot no hi ha més que el fr. ant. *jaole* 'tuguri, catà' (*CAVEOLA*) en connubi amb el basc *etxe* 'casa'. En cap cas, ni que això no fos segur, no ens explica la -LL- doble o palatal, ni es concep que el basc *tx(ab)ola* hagi pogut tenir mai una terminació palatal. — ⁷ No fóra difícil una explicació com a compost amb l'indour. *VEL-* 'embolcar', el que tenim en *VALISA*, *VOLVA*, *VOLDRE* etc., i ni tan sols fóra inconcebible, a base de diferenciació o altres fenòmens inductius, passar de *suŭel-* a *suŭil*, *suŭi* o cosa així. — ⁸ Passant pel *Carci*: a *Montpezat* i dos pobles pròxims en el *Lot üno sout* que *H. Meyer* defineix «der Stall unter der Treppe oder der Plattform» (*VKR* v, 365). — ⁹ Ja no sé si hi ha relació amb el grup cèltic *TEL-* 'llevar', 'emportar-se' (irl. ant. *tellaim*: *Stokes-Bezz.*, 130; *Ernaut*, *RCelt.* xxvi, 70ss.); i menys amb irlandès antic *talam* 'terra', que sembla anar amb el britònic *tal* 'front'. *Stokes-Bezz.*, 124.

SOLL, nom a penes català de l'esturió: mossàr. *xuli*, port. *solho*, arag. i andal. *SOLLO*, potser del ll. *sūcūlus* 'porquet, porcell'; veg. *DCEC/DECH*. Com a cat. només consta en el *Dag.*, com a denominació valenciana. A *Tortosa*, però, s'ha usat la forma mossàrab *sollo*: per al costum tortosí de regalar *sollos* i altres peixos als reis i Capitans Generals que visitaven la ciutat, V. el doc. de 1738, que *Vergés* i *Paulí* (*Espurnes de la Llar* v), cita en la p. 106. Bé pot ser que l'aragonès *sollo* sigui manlleu del mossàr. tortosí i no viceversa. D'aquí potser també el mall. rústic *sollo* 'cop de baldufa' 'cop brusc amb la mà' (per comparació amb la brusca aparició de l'esturió pescat, cf. «un esplet de *sollos*» a *Alaró*).